

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkozenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Felieton](#)

Ślepotą twarzy, czyli prozopagnozja

✘ Wydaje się nam oczywiste, że poznamy swoich znajomych, sąsiadów i rodzinę, umiemy wypatrzyć ich w grupie nieznanym i rozpoznać nawet jeśli zmienią fryzurę czy sposób ubierania się. Są jednak osoby, dla których jest to problemem. Prozopagnozja, czyli niezdolność do rozpoznawania twarzy może znacznie utrudnić życie.

Niedawno do prozopagnozji przyznał się Brad Pitt, o czym można przeczytać m.in. w artykule w natemat.pl, ale wbrew temu co można zrozumieć po tym artykule, prozopagnozja nie polega na tym, że nie pamiętamy skąd kogoś znamy albo nie pamiętamy jego imienia. Osobom ze ślepotą twarzy znajome osoby wydają się obce. Nie wiedzą, że w ogóle je znają. Zdarza się, że nie potrafią rozpoznać nawet swojej najbliższej rodziny, osoby, którą poznały 5 minut wcześniej ani samego siebie. Nie zawsze jednak prozopagnozja jest aż tak nasiloną. Szacuje się, że na poważną

prozopagnozję cierpi ok. 2% społeczeństwa, ale ok. 10% może cierpieć na to zaburzenie w mniejszym nasileniu. Takie osoby nie mają problemów z rozpoznaniem rodziny i bliższych znajomych, ale mogą mieć problem z dalszymi znajomymi. Zdolność do rozpoznawania twarzy ma rozkład normalny, to znaczy najwięcej osób ma do tego przeciętną zdolność, natomiast na biegunach jest mała liczba osób z nieprzeciętną zdolnością. Z jednej strony są osoby z prozopagnozją, mniejszą lub większą, a z drugiej strony osoby z ponadprzeciętną zdolnością rozpoznawania twarzy – potrafiące poznać znajomego, którego widziały 5 minut 10 lat temu albo sprzedawcę ze sklepu, w którym byli raz, rok wcześniej.

Jak radzą sobie osoby z prozopagnozją?

Osoby cierpiące na prozopagnozję poznają ludzi po innych wskazówkach, niż wygląd ich twarzy. Po ich głosie, sposobie chodzenia, poruszania się, albo po charakterystycznych cechach twarzy, np. odstających uszach, pieprzyku czy nietypowej fryzurze. Często pomaga im też kontekst. Na przykład mogą poznawać sąsiada po tym, że zwykle spaceruje z psem, którego poznają. Wystarczy jednak, że sąsiad raz wyjdzie bez psa i już zostanie uznany za osobę nieznaną. Problemem dla osób z prozopagnozją są też osoby, które nie mają żadnych charakterystycznych cech, zwłaszcza jeśli zostaną spotkane w nietypowym otoczeniu. Łatwiej jest im poznać np. swojego nauczyciela, kiedy spotkają go w szkole niż gdzieś na ulicy.

Co jest przyczyną prozopagnozji?

Przyczyny ślepoty twarzy nie są jeszcze do końca poznane, ale wiadomo, że gra w tym rolę zakręt wrzecionowaty, a szczególnie wrzecionowaty obszar twarzowy – FFA (fusiform face area). Prozopagnozja może powstać w wyniku uszkodzenia mózgu, np. po wypadku lub udarze, ale częściej jest wrodzona. Ciekawe jest, że osoby z prozopagnozją często mają także agnozę topograficzną – gubią się nawet w znanych miejscach i mogą mieć nawet problemy z trafieniem do domu. Niektórzy z nich mają też problemy z rozpoznawaniem innych konkretnych rzeczy, np. z odróżnieniem jabłka od gruszki albo gołębia od kruka, czy też z rozpoznawaniem charakterów pisma. Wszystko to wymaga przetwarzania całościowego, natomiast osoby z agnozą muszą zapamiętać szczegóły, aby być w stanie coś rozpoznać. Tak samo jak twarz mogą rozpoznać jedynie po jakiejś charakterystycznej cesze, tak samo poruszając się po otoczeniu muszą zwracać uwagę na charakterystyczne punkty, nie potrafią bowiem stworzyć w umyśle mapy poznawczej otoczenia. Podobnie np. z charakterem pisma. Kiedy często widzimy czyjś charakter pisma, zaczynamy patrzeć na niego całościowo i od razu po spojrzeniu rozpoznajemy czyj on jest. Osoby z tego typu agnozą mogą mieć jednak problem z rozpoznaniem nawet swojego pisma i mogą rozpoznać charakter pisma, tylko jeśli ma on jakąś charakterystyczną cechę. Wiele osób z prozopagnozją ma jednak problem tylko z twarzami.

Autor: Maja Kochanowska, <http://neuroskoki.info/>

Bibliografia:

1. Ślepotą twarzy w: Oliver Sacks „Oko umysłu”, Zysk i S-ka, 2011, s. 101-132
2. faceblind.org

<https://laboratoria.net/felieton/19541.html>

Informacje dnia: [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026 Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i](#)

[Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#)
[Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne AGH uruchomiła laboratorium UE](#)
[Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#)
[Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#)
[Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#)

Partnerzy